

**PERCEPȚIA EXTERNĂ A ALEGERILOR PARLAMENTARE
DIN 24 FEBRUARIE 2019 ÎN REPUBLICA MOLDOVA**

**THE EXTERNAL PERCEPTION OF THE PARLIAMENTARY
ELECTIONS FROM 24 OF FEBRUARY, 2019, IN THE REPUBLIC OF
MOLDOVA**

Sergiu CORNEA

Universitatea de Stat "B. P. Hasdeu" din Cahul

E-mail: cornea.sergiu@usch.md

Elena MANDAJI

Universitatea de Stat "B. P. Hasdeu" din Cahul

E-mail: emandaji@yahoo.com

Rezumat. În data de 24 februarie 2019, pentru prima și ultima dată, cetățenii Republicii Moldova au ales deputații în Parlamentul țării în cadrul sistemului electoral mixt. Alegerile parlamentare au avut loc într-un context politic tensionat, caracterizat de relații contradictorii între guvernanți și opoziție, nivelul scăzut de încredere a cetățenilor în instituțiile statului, o continuă degradare a standardelor democratice și, ca urmare, o răcire a relațiilor cu partenerii de dezvoltare ai Republicii Moldova, în special cu Uniunea Europeană. Mediul în care s-au desfășurat alegerile a fost influențat și de consecințele devalorizării sistemului bancar în 2014 și a crizei social-economice și politice, care a urmat. Ca urmare a stagnării principalelor reforme între anii 2016 – 2018, Uniunea Europeană a oprit finanțarea reformelor și a înghețat asistența macrofinanciară în 2018.

Au fost analizate opiniile actorilor internaționali privind alegerile parlamentare din 24 februarie 2019, acreditați de Comisia Electorală Centrală. Sunt analizate rapoartele și declarațiile instituțiilor care au monitorizat și evaluat alegerile parlamentare din 24 februarie 2019.

Cuvinte cheie: Republica Moldova, instituții internaționale, alegeri parlamentare, sistem electoral.

CZU: 324(478)

Abstract. On February 24, 2019, for the first and last time, the citizens of the Republic of Moldova elected deputies of the country's Parliament within a mixed electoral system. The Parliamentary elections took place in a tense political context, characterized by contradictory relations between the governors and the opposition, the low level of citizens' confidence in the state institutions, a continuous degradation of the democratic standards and, consequently, a cooling relations with developed partners of the Republic of Moldova, especially with the European Union. The environment, in which the elections were held, was also influenced by the consequences of devaluation of the banking system in 2014 and of the socio-economic and political crisis that followed. Following the stagnation of the main reforms between 2016 and 2018, the European Union stopped funding the reforms and froze the macro-financial assistance

in 2018.

The opinions of the international actors, regarding the Parliamentary elections from February 24, 2019, accredited by the Central Election Commission, were analyzed. Also, are analyzed the reports and statements of the institutions that have monitored and evaluated the parliamentary elections from February 24, 2019.

Key words: *Republic of Moldova, international institutions, parliamentary elections, electoral system.*

UDC: 324(478)

Democrația, în opinia Comisiei Europene pentru Democrație prin Drept (Comisia de la Veneția), este de neconceput în lipsa unor alegeri desfășurate în conformitate cu anumite principii care le conferă statutul de alegeri democratice. Iar alegerile cu adevărat democratice pot fi desfășurate numai dacă sunt satisfăcute anumite condiții fundamentale ale unui stat democratic bazat pe preeminența dreptului: drepturile fundamentale, stabilitatea legislației electorale și garanțiile procedurale efective (Codul bunelor practici, 2013)

Alegerile parlamentare care au avut loc în data de 24 februarie 2019 au fost caracterizate de un șir de particularități, care prezintă interes atât din perspectivă teoretică cât și din punct de vedere tehnic.

În Republica Moldova, care pretinde a fi un stat democratic și care este o republică parlamentară, alegerile deputaților în organul legislativ au o mare importanță, deoarece de rezultatele acestui exercițiu democratic depind, în mod direct, direcțiile, conținuturile și calitatea și eficiența procesului decizional la nivel național. Pe parcursul celor trei decenii de independență Republica Moldova a experimentat ambele sisteme electorale, adică majoritar și proporțional, care au determinat evoluția sa politică, economică și socială. Ambele sisteme au generat, pe parcursul anilor, numeroase probleme de reprezentativitate și guvernabilitate, care s-au transformat, în timp, în adevărate crize politice. Mai mult decât atât, în Republica Moldova, în ultimii ani, a fost instaurat un regim politic autoritar, iar după alegerile locale din Chișinău – un regim de dictatură personală (Tomozei, 2018). În acest context este important de menționat că din februarie 2012 până în aprilie 2017, în parlamentul Republicii Moldova au fost înregistrate cinci proiecte de lege privind schimbarea sistemului electoral (Tăbârță, 2017).

Parlamentul Republicii Moldova la sfârșitul anului 2017 a modificat sistemul electoral prin trecerea de la sistemul proporțional de vot la cel mixt (Legea nr. 154, 2017). Astfel, a fost adoptat un nou sistem electoral prin care 50 de deputați se aleg pe liste de partid și 51 de deputați în circumscripții uninominale. Noul sistem a modificat pragul electoral, care variază în funcție de tipul de listă: pentru alianțele electorale cu trei sau mai multe partide – 11%, pentru coalițiile de două partide – 9%, iar pentru un singur partid – 6% din voturi.

Conform declarației explicative a Parlamentului, scopul schimbării

sistemului electoral a fost de a combina avantajele sistemului majoritar și proporțional. În conformitate cu raționamentele declarate al acestei reforme, amendamentele urmăresc:

- să reducă distanța existentă între reprezentanții aleși și alegătorii acestora;
- să contribuie la identificarea și promovarea noilor lideri politici care vor diversifica elitele politice și vor îmbunătăți procesul decizional național;
- să asigure o reprezentare corectă a tuturor cetățenilor în Parlament, inclusiv a celor din regiunea transnistreană și a celor din străinătate (Venice Commission, 2017).

Legea a fost aprobată cu votul a trei fracțiuni parlamentare: Partidul Democrat din Moldova, Partidul Popular European și Partidul Socialiștilor din Republica Moldova (74 din 101 deputați). Legea a fost votată cu încălcări de procedură (procedura de vot a durat doar patru minute), cu minimum de transparență (proiectul final a fost publicat doar cu 24 de ore înaintea votului) și sfidând opinia Comisiei de la Veneția, care în avizul său privind reforma sistemului electoral în Republica Moldova prevedea ca înainte de a realiza o reformă electorală trebuie implementate recomandările din 2013 în care se propunea schimbarea normelor juridice referitoare la partidele politice și la finanțarea campaniilor electorale (Venice Commission, 2013). Comisia de la Veneția a concluzionat că în condițiile existente în Republica Moldova modificarea sistemului electoral nu este recomandabilă, iar Uniunea Europeană a cerut Chișinăului să respecte concluzia Comisiei (Venice Commission, 2017). La 3 mai 2017, două grupuri parlamentare din Parlamentul European au lansat un apel comun care condamnă intenția de schimbare a sistemului electoral în Republica Moldova: „Orice încercare a Partidului Democrat de a schimba sistemul electoral fără sprijinul total al opoziției și al societății civile va determina Partidului Popular European și Alianței Liberalilor și Democraților pentru Europa să ceară suspendarea finanțării europene” (Mesaj dur de la PPE și ALDE ..., 2017). De asemenea, inițiativa modificării sistemului electoral a fost criticată de opoziție și de societatea civilă, care au organizat proteste împotriva acestor modificări.

Deficiențele sistemului electoral mixt invocate în cadrul dezbaterilor publice se rezumă la următoarele:

- denaturează reprezentativitatea parlamentului (ideologică, gender, reprezentarea etnică selectivă);
- avantajează partidele de la guvernare „cu mulți bani”, ceea ce va duce slăbirea sistemului de partide;
- partidele de la guvernare vor avea pârghii suplimentare pentru a pune presiune asupra oricărui candidat neconvenabil lor;
- guvernarea va putea „desena” circumscripțiile electorale după bunul său

plac, astfel încât să-și mărească șansele de a învinge;

- prevederi neclare privind votul cetățenilor din regiunea transnistreană;
- vocea diasporei va fi anihilată;
- experiența statele vecine sau apropiate Republicii Moldova (România, Ucraina, Georgia) au avut experiențe nereușite cu sistemul uninominal (Tăbârță, 2017).

Modificarea sistemului electoral a avut loc în condițiile unui regres al democrației în Republica Moldova. În 2019 Republica Moldova a ocupat locul 79 în clasamentul *Indicele Democrației* elaborat de publicația *The Economist*. Moldova împarte acest loc cu Republica Fiji. Dacă până în anul 2016 inclusiv Republica Moldova făcea parte din grupul statelor cu democrație imperfectă, din 2017 a fost retrogradată în grupul țărilor cu regimuri hibride (The Economist Intelligence Unit's Democracy Index, 2018).

Indicele dezvoltării democratice elaborat de Freedom House Republica Moldova, pentru anul 2018 este de 4.93 puncte din 7 (Freedom House, 2018). Iar în clasamentul pentru anul 2019 realizat de World Justice Project, o organizație independentă multidisciplinară, având drept obiectiv progresul în ceea ce privește statul de drept în întreaga lume, Republica Moldova ocupă locul 83 din 126 de țări (Rule of Law Index, 2019).

Republica Moldova s-a făcut remarcată și prin gradul înalt al corupției. Potrivit datelor oferite de Transparency International *Indicele Percepției Corupției* (*Corruption Perceptions Index*) pentru Republica Moldova este îngrijorător (Corruption Perceptions Index, 2018). Gradul înalt al nivelului corupției în Republica Moldova prezintă un pericol real pentru parcursul său european și care împiedică dezvoltarea democratică a țării.

Mai menționăm că pregătirile pentru implementarea noului sistem electoral au avut loc în condițiile când, mai ales în a doua jumătate a anului 2018 dialogul politic dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană a intrat într-o fază complicată după invalidarea alegerilor din iunie 2018 în municipiul Chișinău. La 5 iulie deputații Parlamentului European au adoptat o rezoluție care prevedea suspendarea asistenței macrofinanciare pentru Republica Moldova din cauza nerespectării condițiilor politice stipulate în Memorandumul de Înțelegere dintre Uniunea Europeană și Republica Moldova de la finele anului 2017 și a invalidării alegerilor locale de la Chișinău. În Rezoluție se mai prevedea că orice decizie privind plățile viitoare ar trebui să aibă loc numai după alegerile parlamentare din februarie 2019, cu condiția că acestea vor fi efectuate în conformitate cu standardele democratice recunoscute la nivel internațional (European Parliament resolution ..., 2018).

Pentru monitorizarea alegerilor parlamentare, Comisia Electorală Centrală (CEC) a acreditat 3 412 observatori naționali din partea a 20 organizații. Numărul observatorii internaționali, înregistrați de CEC, a fost de 776 persoane,

reprezentând 58 instituții, inclusiv 35 experți electorali din partea a 17 autorități electorale din alte state, 146 persoane din partea a 9 organizații non-guvernamentale din 7 țări, 110 persoane din partea a 20 misiuni diplomatice, acreditate în Republica Moldova și 485 persoane din partea a 12 instituții internaționale guvernamentale. Pentru monitorizarea nemijlocită a procesului de votare din ziua alegerilor și-au consolidat eforturile mai multe organizații și instituții internaționale: Parlamentul European, Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei, Biroul OSCE pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului, Adunarea Parlamentară a OSCE. Astfel, prin eforturile comune a instituțiilor menționate supra a fost constituită o Misiune Internațională de Observare a Alegerilor (Alegerile parlamentare, 2019).

Uniunea Europeană a monitorizat cu mare atenție întregul proces electoral, inclusiv campania electorală și alegerile propriu-zise. Pentru Uniunea Europeană, alegerile au reprezentat un test important al angajamentului autorităților moldovenești privind implementarea Acordului de Asociere UE-Moldova, bazat pe valorile comune ale „respectării principiilor democratice, drepturilor omului și libertăților fundamentale” (Acord de Asociere, 2014, p. 9). Alegerile au avut loc într-o perioadă de îngrijorare continuă a UE cu privire la deteriorarea standardelor democratice în Moldova, în special invalidarea alegerilor primare din Chișinău în iunie 2018, reformele electorale din iulie 2017, lipsa progresului în urmărirea penală a celor responsabili pentru fraudarea sistemului bancar și, în final, creșterea numărului de rapoarte privind încălcarea drepturilor omului. Aceste evoluții negative au determinat UE să suspende acordarea asistenței macrofinanciare (AAM) Moldovei în 2018.

În Rezoluția sa din 14 noiembrie 2018, Parlamentul European a subliniat că „orice decizie privind viitoarele plăți AAM ar trebui să aibă loc numai după alegerile parlamentare ... și cu condiția ca acestea să se desfășoare în conformitate cu standardele recunoscute la nivel internațional și evaluate de organismele internaționale specializate și că plata tuturor programelor de sprijin bugetar ar trebui să rămână în așteptare până când va avea loc un progres semnificativ în standardele democratice” (Report of the European Parliament Delegation ..., 2019, p. 3).

Alegerile din 2019 au fost primul test la nivel național al democrației moldovenești de la alegerile prezidențiale din 2016, câștigate de candidatul socialist Igor Dodon. După cum sa menționat mai sus, au avut loc într-un context de discordie politică, investigații de corupție în curs și sărăcie endemică.

Alegerile au avut loc în cadrul noului sistem electoral mixt, care a fost adoptat, după cum s-a menționat, printr-un proces lipsit de dezbateri sau consultări publice incluzive. Comisia de la Veneția concluziona că o astfel de schimbare nu era recomandabilă în acel moment (Report of the European Parliament Delegation ..., 2019, p. 6-8), riscând să contribuie la consolidarea

nejustificată a influenței oligarhilor locali în circumscripțiile uninominale. Mai mult, au fost diminuate șansele femeilor de a fi alese în circumscripțiile uninominale. Nu mai puțin important este și faptul că schimbarea premeditată a sistemului electoral a contribuit la accentuarea confuziilor privind modalitățile de exprimare a opțiunilor electorale (Williams, 2019). Confuzia s-a amplificat și în urma deciziei din 30 noiembrie 2018 de a organiza în aceeași zi cu alegerile parlamentare și un referendum consultativ. Mulți observatori au subliniat dificultățile, care au fost create și au raportat îngrijorări în rândul unor cetățeni care considerau guvernul PDM a organizat referendumul pentru a crea confuzii în rândul alegătorilor (Moldovan elections, 2019).

Cu toate că noul sistem electoral a introdus posibilitatea de revocare a deputaților aleși în circumscripțiile uninominale, Comisia de la Veneția consideră că această prevedere contravine standardelor internaționale și prevederilor articolului 68, alin. 2 din Constituția Republicii Moldova prin care se interzice mandatul imperativ (Venice Commission, 2017).

Majoritatea observatorilor internaționali acreditați au constatat că, în general, cadrul legal a oferit un cadru adecvat pentru desfășurarea alegerilor parlamentare potrivit normelor democratice salutând faptul respectării și implementării a câtorva recomandări anterioare ale Comisiei de la Veneția. Cu toate acestea, a fost menționat faptul că mai există o serie de aspecte importante ale procesului electoral care ar trebui abordate și soluționate. Acestea se referă la aplicarea dispozițiilor împotriva folosirii abuzive a resurselor administrative, lacunele privind utilizarea organizațiilor de caritate în campaniile financiare și oligarhizarea mass-mediei.

De asemenea, au existat lacune în regulamentele de partid și de finanțare privind supravegherea și aplicarea regulilor de finanțare a partidelor și a campaniilor și a campaniilor electorale. Unele partide (în special PDM, PSRM și Partidul Șor) au fost suspectate de canalizarea banilor proveniți de la organizații caritabile și non-profit în scopuri electorale. Comisia Electorală Centrală (CEC) analizând această situație a declarat că nu dispune de resurse umane suficiente pentru a permite monitorizarea eficientă a campaniei electorale și că ar putea efectua numai anchete ca răspuns la plângeri.

În ziua alegerilor, echipele delegației Parlamentului European au fost dislocate în și în jurul Chișinăului, Găgăuziei, Anenii Noi și în Dubăsari. În ultimele două, observatorii au monitorizat, în special, secțiile de votare care au fost desemnate pentru numărul mare de alegători, care au venit din Transnistria pentru a participa la votare (Report of the European Parliament Delegation ..., 2019, p. 8-9).

Un subiect de îngrijorare pentru deputații europeni a fost gestionarea incoerentă de către secțiile de votare a buletinelor de vot pentru referendum. În unele secții de votare, cetățenii au fost supuși unor presiuni de a participa la

referendum, în timp ce în altele nu a existat nici o obligație de a lua respectivele buletine. Au existat și preocupări legate de asigurarea secretului opțiunii de vot ale alegătorilor în unele secții de votare, care erau prea mici pentru numărul de alegători prezenți.

În cadrul conferinței de presă din 25 februarie, șeful delegației Parlamentului European a reiterat preocupările legate de deteriorarea standardelor democratice în Republica Moldova în urma unor deciziilor electorale recente ale autorităților. Rebecca Harms a menționat că aceste evoluții au dus la suspendarea plății asistenței macrofinanciare și că Parlamentului European a afirmat că orice reluare a acestei asistențe vor depinde de desfășurarea alegerilor în conformitate cu standardele recunoscute la nivel internațional. A subliniat și faptul că Parlamentul European va „urmări îndeaproape evoluțiile post-electorale din Republica Moldova, deoarece, ceea ce are loc aici în următoarele săptămâni și luni va avea un impact major asupra viitorului relației noastre” (Report of the European Parliament Delegation ..., 2019, p.10).

În concluzie constatăm că forțele politice aflate la guvernare, fără a lua în considerare realitățile societății moldovenești, regulile societății democratice și opiniile partenerilor de dezvoltare a Republicii Moldova au impus sistemul electoral mixt, care a constituit un mixaj impropriu de elemente din ambele sisteme electorale. Motivul schimbării sistemului electoral a fost interesul politic al partidului aflat la guvernare (PDM). Introducerea sistemului majoritar pe circumscripții uninominale într-un stat divizat pe criterii identitare și geopolitice, care nu-și controlează întreg teritoriul și cu un exod masiv al populației peste hotarele țării comportă riscuri majore. Această construcție electorală artificială, lipsită de argumentare științifică, evident, nu conținea în sine vreun oarecare potențial de soluționare a problemelor reprezentativității și de amplificare a dezvoltării și consolidării democrației în Republica Moldova.

O particularitate a scrutinului din 24 februarie 2019 a fost că în cadrul circumscripțiilor uninominale candidații partidelor politice și-au reorientat mesajele electorale de la problemele de „interes național”, spre cele „local”, chiar dacă soluționarea lor nu ține de competența deputatului. Această strategie a candidaților, adoptată în fond pentru a crea sentimentul de apropiere de cetățeni și necesitățile lor conduce atât la distorsionarea conceptului de interes public, cât și la crearea decalajului dintre agenda administrativă și agenda cetățenilor (Cornea, 2018, p. 107-109).

În general, scrutinul parlamentar din 24 februarie 2019 s-a desfășurat fără mari incidente și încălcări grave a legislației electorale. Cu toate acestea, după cum au remarcat responsabilul misiunii OSCE și șefa delegației de observatori a Parlamentului European, au existat abateri privind transportarea organizată a alegătorilor cu autobuzele și cumpărarea de voturi.

Referințe bibliografice:

1. *** (2014) *Acord de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte*. Disponibil <http://www.mfa.gov.md/img/docs/Acordul-de-Asociere-RM-UE.pdf>
2. *** (2019) Alegerile parlamentare din 2019 în Republica Moldova. Disponibil: http://alegeri.md/w/Alegerile_parlamentare_din_2019_in_Republica_Moldova
3. *** (2013) *Codul bunelor practici în materie electorală. Linii directoare și raport explicativ*. Disponibil: <http://www.roaep.ro/legislatie/wp-content/uploads/2013/03/Codul-de-bune-practici-in-materie-electoral.pdf>
4. *** (2018) Corruption Perceptions Index 2018. Retrieved from <https://www.transparency.org/country/MDA>
5. Cornea, V. (2018) The Sources of distortion of local public interest. Transylvanian International Conference in Public Administration: Cluj-Napoca, Romania, 2-4 November 2017/ ed.: Cristina M. Hîncea, Bogdan A. Moldovan, Bianca V. Radu, Raluca M. Suciu. Cluj-Napoca: Accent, pp.101-114.
6. *** (2018) European Parliament resolution of 5 July 2018 on the political crisis in Moldova following the invalidation of the mayoral elections in Chișinău. Retrieved from http://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2018-0303_EN.html
7. *** (2018) Freedom House, Nations in Transit 2018 – Moldova. Retrieved from <https://freedomhouse.org/report/nations-transit/2018/moldova>
8. *** (2017). Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 154 din 20.07.2017. Publicată în: Monitorul Oficial nr. 253-264/422 din 21.07.2017.
9. *** (2017) Mesaj dur de la PPE și ALDE, în privința uninominalului PDM-ului: Dacă proiectul va fi implementat, vom cere suspendarea finanțării europene. Disponibil: [https://unimedia.info/stiri/mesaj-dur-de-la-ppe-si-alde--in-privinta-uninomialului-pdm-ului-daca-proiectul-va-fi-implementat--vom-cere-suspendarea-finantarii-europene-132479.html](https://unimedia.info/stiri/mesaj-dur-de-la-ppe-si-alde-in-privinta-uninomialului-pdm-ului-daca-proiectul-va-fi-implementat--vom-cere-suspendarea-finantarii-europene-132479.html)
10. *** (2019) Moldovan elections: New System, Old parties. Retrieved from <https://europeelects.eu/2019/02/22/moldovan-elections-new-system-old-parties/>
11. *** (2019) Report of the European Parliament Delegation for the observation of the parliamentary elections in the Republic of Moldova headed by Ms Rebecca Harms. Retrieved from <http://www.epgencms.europarl.europa.eu/cmsdata/upload/234e2a5d-7b83-4d22-a83a-7421cc3f22aa/Moldova-EP-Report-parliamentary->

elections_Feb_2019.pdf

12. *** (2019) Rule of Law Index. Retrieved from https://worldjusticeproject.org/sites/default/files/documents/WJP_RuleofLawIndex_2019_Website_reduced.pdf
13. *** (2019) Statement by the spokesperson on the parliamentary elections in the Republic of Moldova. Retrieved from https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/58674/statement-spokesperson-parliamentary-elections-republic-moldova_en
14. *** (2018) The Economist Intelligence Unit`s Democracy Index. Disponibil: <https://infographics.economist.com/2018/DemocracyIndex/>
15. Tăbârță, I. (2017) *Schimbarea sistemului electoral al Republicii Moldova: impactul asupra sistemului politic moldovenesc*. Disponibil: http://fes-moldova.org/fileadmin/user_upload/SocialPolicyBriefs/POLICY_BRIEF_Schimbarea_sistemului__electoral_red_fin_ed.pdf
16. Tomozei, T. (2018) *Republica Moldova în mreața sistemului electoral mixt*. Disponibil: <http://tribuna.md/2018/10/20/republica-moldova-in-mreața-sistemului-electoral-mixt/>
17. *** (2013) Venice Commission, OSCE/ODIHR, Joint Opinion on Draft Legislation of the Republic of Moldova pertaining to financing political parties and election campaigns, CDL-AD 002. Retrieved from <https://www.osce.org/odihr/elections/100077?download=true>
18. *** (2017) Venice Commission, OSCE/ODIHR, Joint opinion on the draft laws on amending and completing certain legislative acts (electoral system for the election of the Parliament), CDL-AD 012. Retrieved from [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDLAD\(2017\)012-e](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDLAD(2017)012-e)
19. *** (2017) Venice Commission, OSCE/ODIHR, Joint opinion on the draft laws on amending and completing certain legislative acts (electoral system for the election of the Parliament), CDL-AD (2017) 012. [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD\(2017\)012-e](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD(2017)012-e)
20. Williams, M. (2019) Election may keep Moldova in „gray zone” between West and Russia. Retrieved from <https://www.reuters.com/article/us-moldova-election/election-may-keep-moldova-in-gray-zone-between-west-and-russia-idUSKCN1Q21S5>